

[Knud Hansen.]

der ydes efter Loven af 1903, hvor man gik ud fra Gennemsnittet af Ydelserne i 1892—1901.

Holger Andersen: De sønderjydske Lovforslag, der har været behandlet i den seneste Tid i dette høje Ting, synes at have en vis Evne til at friste ærede Medlemmer til dybtgaaende historiske Betragtninger. Forleden var der et æret Medlem, der, da Lovforslaget om Fremme af Udstykning af Jorden, var til Behandling, greb helt tilbage til den Folketomhed, der var opstaaet ved den sorte Død, og det ærede Medlem, der nu talte paa Socialdemokratiets Vegne, fordybede sig meget indgaaende i selve Tiendeafløsningsloven af 1903, den Lov, hvorpaa dette Lovforslag er bygget op, og greb derudover tilbage til visse historiske Forudsætninger for hele Tiendens Opstaaen.

Jeg skal ikke følge det ærede Medlem paa disse Veje, for jeg risikerer jo at komme helt tilbage til Tiderne forud for Knud den Hellige eller endnu længere tilbage; jeg skal kun fremsætte ganske enkelte Bemærkninger vedrørende det foreliggende Lovforslag, som jo kortelig er en Følge af den Uensartethed, der hersker i disse Forhold, ikke alene mellem det gamle Land og de sønderjydske Landsdele, men oven i Købet indenfor de sønderjydske Landsdele selv.

Jeg takker den højtærede Kirkeminister, fordi han har fremsat Lovforslaget. Sent er bedre end aldrig. Naar man ved, at et Andragende om en definitiv Ordning af disse Forhold har ligget i Kirkeministeriet siden 1922 eller 1923, er det jo i Sandhed ikke for tidligt, at et Forslag om en Ordning af disse Forhold er blevet fremsat. Baade det tidligere ærede Medlem af dette høje Ting, tidligere Minister H. P. Hanssen, og jeg fremdrog dette Spørgsmaal under Finanslovdebatten i Oktober 1926 under den forrige Regering, og den da værende Kirkeminister lovede at foretage en indgaaende Undersøgelse.

Naar man nu sammenligner Lovforslaget med den i 1903 gennemførte almindelige Lov om Tiendeafløsning, har man lidt svært ved at forstaa, hvori egentlig de store Vanskeligheder ved Udarbejdelsen af dette Lovforslag har bestaaet, thi paa alle væsentlige

Punkter følger Lovforslaget den gældende Lov af 1903. De Punkter, paa hvilke der er sket Afvigelse fra den gældende Lov, er dels i Bemærkningerne til Lovforslaget, dels i de Udtalelser, den højtærede Kirkeminister fremsatte, da han forelagde det, blevet indgaaende begrundet.

Jeg fik i 1926 Indtryk af, at der bestod visse Kompetenceuensigheder mellem Landbrugsministeriet og Kirkeministeriet; de er nu kort og godt ordnet paa den Maade, at det i § 3 bestemmes, at de ved Loven af 1903 til Landbrugsministeriet henlagte Forretninger udføres af Kirkeministeriet. Det kan dog neppe være en Bestemmelse af denne Art, der har krævet saa indgaaende Overvejelser; at Forberedelsen af dette Lovforslag har staaet paa i Aarevis. Men Lovforslaget er jo nu fremsat, og det hilser jeg med Glæde; den højtærede Kirkeminister bebudede det jo allerede under Finanslovsbehandlingen, da jeg tillod mig at rejse dette Spørgsmaal.

Forholdet er det, at den Tiendeafløsning, der gennemførtes ved den preussiske Lov af 1873, som der ogsaa er henvist til i Bemærkningerne til Lovforslaget, var frivillig, og Følgen deraf har været, at man staaar overfor en vidtgaende Forskellighed. Jeg kan f. Eks. nævne, at i Haderslev Provsti, der bestaar af 26 Sogne, er Tienden fuldstændig afløst i de 10, medens den bestaar endnu i 16. og det er, som jeg tidligere har haft Lejlighed til at fremhæve, saaledes, at man indenfor de forskellige Sogne støder paa højest forskellige Forhold, den ene har afløst, den anden har ikke afløst, og at dette har maattet skabe berettiget Misfornøjelse, det forekommer mig fuldtud forstaaeligt.

I øvrigt er Bemærkningerne til Lovforslaget særdeles fyldige og indgaaende, og hvad de eventuelt maatte have manglet, det forekommer det mig, at den højtærede Kirkeminister i sin Forelæggelsestale har udfyldt. Jeg kan derfor paa mit Partis Vegne tiltræde det foreliggende Lovforslag. Jeg forstaaer godt enkelte af de Bemærkninger, Venstres ærede Ordfører fremsatte, og tror, at han i og for sig har Ret i de Indvendinger, han gjorde med Hensyn til Formuleringen af § 1. Jeg vilde i saa Tilfælde foretrække at faa en ændret Ordlyd af § 1, saaledes at ingen Tvivl i saa Henseende kunde være mulig, fremfor at nøjes med en